

A kábítószer-probléma Magyarországon

Adatok és főbb trendek

Horváth Gergely Csaba
Nemzeti Drog Fókuszpont

Drog, Adat, Döntés

Hány drogos van Magyarországon?

PILLANATKÉP A MAGYARORSZÁGI KÁBÍTÓSZER-HELYZETRŐL

Droghasználat

Kipróbálás aránya a fiatal felnőttek
(18-34 év) körében

Kannabisz

13,6%

9,5% 18,2%

Egyéb szerek

Tiltott szerek	17,7%
Ecstasy	7,3%
Szint. kannabinoid	4,2%
Amfetamin	3,7%
Designer stimuláns	2,7%

Problémás opioidhasználók

3244 fő

(2910-3577)

Kezelésbe lépők

Kannabisz	57%
Amfetamin	12%
Opioidok	5%
Kokain	3%
Egyéb	23%

Opiát-helyettesítő kezelésben ellátottak

669 fő

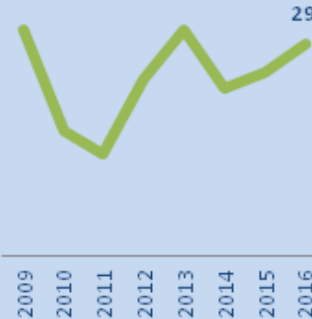
Kiosztott fecskendők

171.097

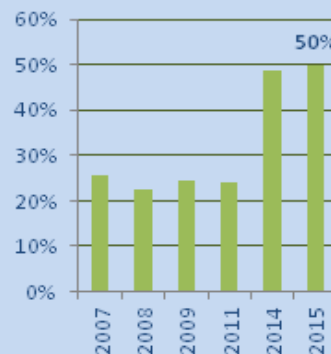
Halálozás

Túladagolási halálozások száma

HCV fertőzöttség

Intravénás szerhasználók körében

Bűncselekmények

Kábítószerrel kapcsolatos
bűncselekmények száma

6473

Lefoglalások

Top 5 lefoglalt kábítószer

1. Kannabisz
2. Szintetikus katinonok
3. Szintetikus kannabinoidok
4. Kokain
5. Amfetamin

Lakosság

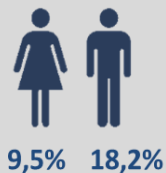
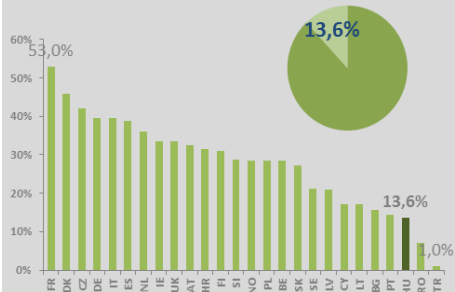
Magyarország lakossága
(15-64 év közöttiek)

6.609.458

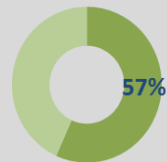
KANNABISZ

Kannabisz kipróbálása

A fiatal felnőttek körében (15-34)

Kezelésbe lépés

Lefoglalások száma

2673

Marihuána (494 kg)

149

Hasis (4 kg)

Utcai ára

2500 Ft/g

Marihuána

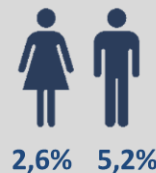
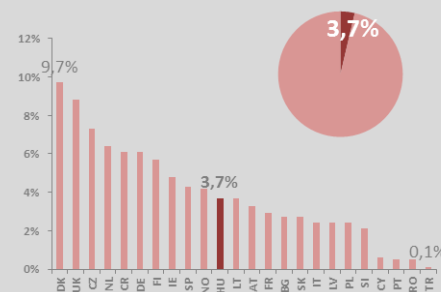
3000 Ft/g

Hasis

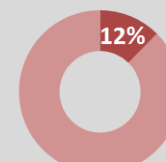
AMFETAMIN

Amfetamin kipróbálása

A fiatal felnőttek körében (15-34)

Kezelésbe lépés

Lefoglalások száma

778

(24,8 kg)

Utcai ára

3000 Ft/g

ÚJ PSZICHOAKTÍV SZEREK

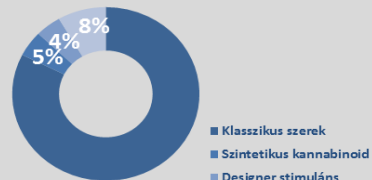
Új pszichoaktív szerek kipróbálása

A fiatal felnőttek körében (18-34)

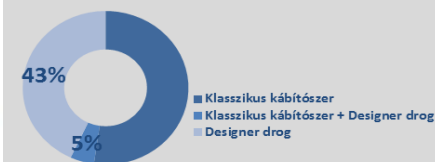
**Designer
stimulánsok**
2,7%

**Szintetikus
kannabinoidok**
4,2%

Kezelésbe lépés

Lefoglalások

Utcai ára és elnevezése

3500 Ft/g

Szint. katinonok

„Penta”
„Kristály”
„Zene”

1500 Ft/g

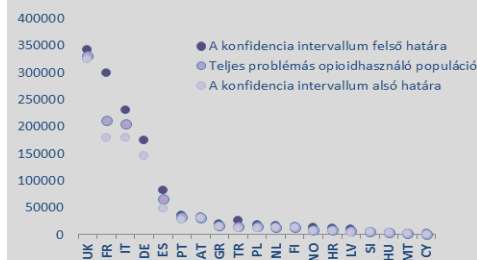
Szint. kannabinoidok

„Biofü”
„Herbál”

OPIOIDOK

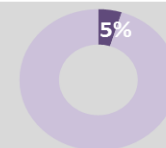
Problémás opioidhasználók

Becslés a problémás opioidhasználó populációra

3244 fő
(2910-3577)

Kezelésbe lépés

Lefoglalások száma

34

Heroin (2,1 kg)

Utcai ára

12.000 Ft/g

Heroin

Nemzeti Drog Fókuszpont

A drogmonitorozás európai intézményrendszerének
(EMCDDA) hazai központja

Kettős szerep:

Hazai droginformáció → EMCDDA

EMCDDA „nagykövete” itthon

Küldetésünk:

Más intézményekben keletkező adatokat, információkat gyűjtünk, dolgozunk fel és szolgáltatunk hazai és nemzetközi szervezeteknek a kábítószer-probléma feltárásával és megoldásával kapcsolatos döntéseikhez

Nemzeti Drog Fókuszpont

Feladataink:

- Felmérni a kábítószer-probléma és az arra adott válaszokkal kapcsolatos hazai és nemzetközi adat- és információigényeket
- A nemzetközi gyakorlattal (EMCDDA) harmonizált módon más intézményekben keletkezett adatokat összegyűjteni, feldolgozni és értékelni
- Szervezni és összehangolni, illetve módszertani támogatással segíteni a hazai kábítószer-adatgyűjtést
- A hiányterületeken adatgyűjtéseket, kutatásokat javasolni/ kezdeményezni és végezni

EMCDDA: European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction (Kábítószer és Kábítószer-függőség Európai Megfigyelő Központja)

nemzeti
fókuszpontok →
hálózata
(Reitox)

Reitox network

The EMCDDA coordinates a network of National focal points (NFPs) set up in the 27 EU Member States, Norway, the European Commission and in the candidate countries. Together, these information collection and exchange points form Reitox, the European Information Network on Drugs and Drug Addiction. This human and computer network links the national information systems of the 27 Member States and Norway and their key partners to the EMCDDA. It acts as a practical instrument for the collection and exchange of data and information.

The activities undertaken by Reitox are divided into core tasks (mandatory) and additional tasks (voluntary).

The Reitox coordination team at the EMCDDA is responsible for animating the network.

Throughout 2001, an external contractor evaluated the activities and products of the focal points of the Reitox network, as well as their contribution to the EMCDDA objectives and results. The final evaluation report consists of two volumes: Main findings (pdf, 904 KB) and Focal point profiles (pdf, 204 KB).

The Reitox coordination team has produced a report entitled 'Quality of information in the drugs field: data quality and networking in the Reitox national focal points' (pdf, 293 KB). This report

National focal point

- Belgium
- Bulgaria
- Czech Republic
- Denmark
- Germany
- Estonia
- Ireland
- Greece
- Spain
- France
- Italy
- Cyprus
- Latvia
- Lithuania
- Luxembourg
- Hungary
- Malta
- Netherlands
- Austria
- Poland
- Portugal
- Romania
- Slovenia
- Slovakia
- Finland
- Sweden
- United Kingdom
- Norway
- European Commission
- Croatia
- Turkey

Kábítószeres és Kábítószer-függőség Európai Megfigyelőközpontja

objektív, megbízható, összehasonlítható adatok, elemzések létrehozása

Feladatai:

- A tagállamok adatainak összegyűjtése és elemzése
- Az adatok összehasonlíthatóságához szükséges m fejlesztése
- Az adatok és információk terjesztése
 - Annual Report; Statistical Bulletin;
 - EDND adatbázis, ELDD, Kiadványok
- Az EU intézményeivel, a nemzetközi partnerekkel és a nem EU-országokkal való együttműködés

Drogprevenció

- Drogprevenciós programok (száma, résztvevők, lefedettség) leírása
- Szenvedélymagatartásokra irányuló beavatkozások, módszerek, kémiai és viselkedéses addikció, komplex egészségfejlesztés
- Holisztikus szemlélet – addikció, kommunikáció megküzdési képesség, közösségi és családi rendszer, szociális és társadalmi integráció
- Szakmai ajánlási rendszer, minőségbiztosítás
- Bevált gyakorlatok terjesztése, bizonyítékokon alapuló beavatkozások, (program-)evaluáció

Bevált gyakorlatok portál

Bevált gyakorlatok | A Bevált gyakorlatok portálról | EMCDDA Best practice | Dokumentumtár

Bevált gyakorlatok

BIZONYÍTÉKOK

Rendelkezésre álló bizonyítékok adatbázisa

ONLINE ESZKÖZTÁRAK

Xchange, HNT, EDDRA, EIB

ÖSSZEFOGLALÓK

Szakpolitikai és gyakorlati áttekintés

STANDARDOK

Bevált gyakorlatok portál

The Best practice portal is designed to help you find practical and reliable information on what works (and what doesn't) in the areas of prevention, treatment, harm reduction and social reintegration. It will help you identify tried and tested interventions quickly, allocate resources to what's effective, and improve interventions applying tools, standards and guidelines.

Összefoglalók

Szakpolitikai és gyakorlati
áttekintés

Online eszköztárak

Xchange, HNT, EDDRA, EIB

Bizonyítékok

Rendelkezésre álló
bizonyítékok adatbázisa

Standardok

Nemzeti és nemzetköz
standardok és irányelvek

<http://bevaltgyakorlat.hu/>

<http://bevaltgyakorlatok.drogfokuszpont.hu/>

Kínálati oldal - Indikátorok

- **Újonnan azonosított szerek (Korai jelzőrendszer)**
újonnan bejelentett anyagok száma, összetétele
- **Lefoglalási adatok**
lefoglalások száma, lefoglalt mennyiség, szerek hatóanyag-tartalma
- **Bűncselekmények**
bűncselekmények száma, elkövetők száma és jellemzői
- **Kábítószerek (utcai) árai**
- Csempészet, nagykereskedelem, szervezett bűnözés, pénzmosás

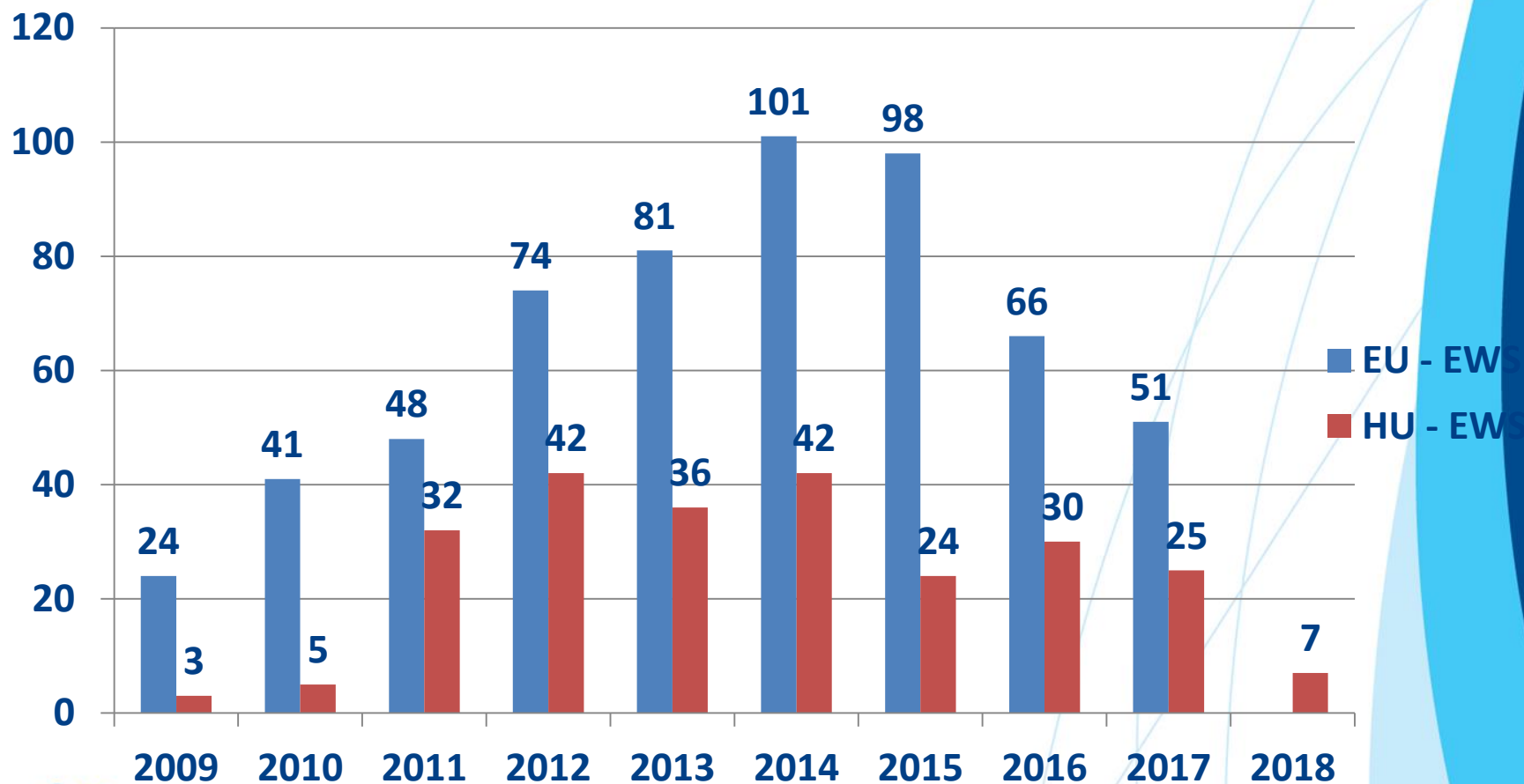
A piac átalakulása

Európa: Mostanra több mint 700 új pszichoaktív anyagot monitoroz az EMCDDA. De:

- 2017-ban „csak” 51 anyagot azonosítottak újonnan, de több mint 330-féle vegyületet foglaltak le.
- Magyarország: 2017-ben 25, 2018-ban 7 új szert azonosítottak.
- 2010 óta összesen 230 új szert azonosítottak Magyarországon (Korai Jelzőrendszer)

A piac átalakulása

Európa: Mostanra több mint 670 új pszichoaktív anyagot monitoroz az EMCDDA.

Szerhasználati mintázatok

Két új mintázat, szóhasználat, a korábbi mintázatok mellett!

Designer stimuláns használat

(hasonló a korábbi amfetaminhasználathoz)

Szippantás, tabletták/kapszula, injekció

Rekreációs és problémás szerhasználat

Kémiai talán stabil helyzet – kristály, zene

- Intravénás szerhasználat következményei (OD, DRID)

Szintetikus kannabinoid (receptor agonista) használat

„Bio”, „Biófü” vagy „herbál” elszívása

3. generációs anyagok (EU-ban is élen járunk)

Változatosabb piac, anyagok

Nagyon potens, nehezen adagolható szerek

Túladagolás, akut pszichózis, függőség

Eufória vagy inkább stoned?

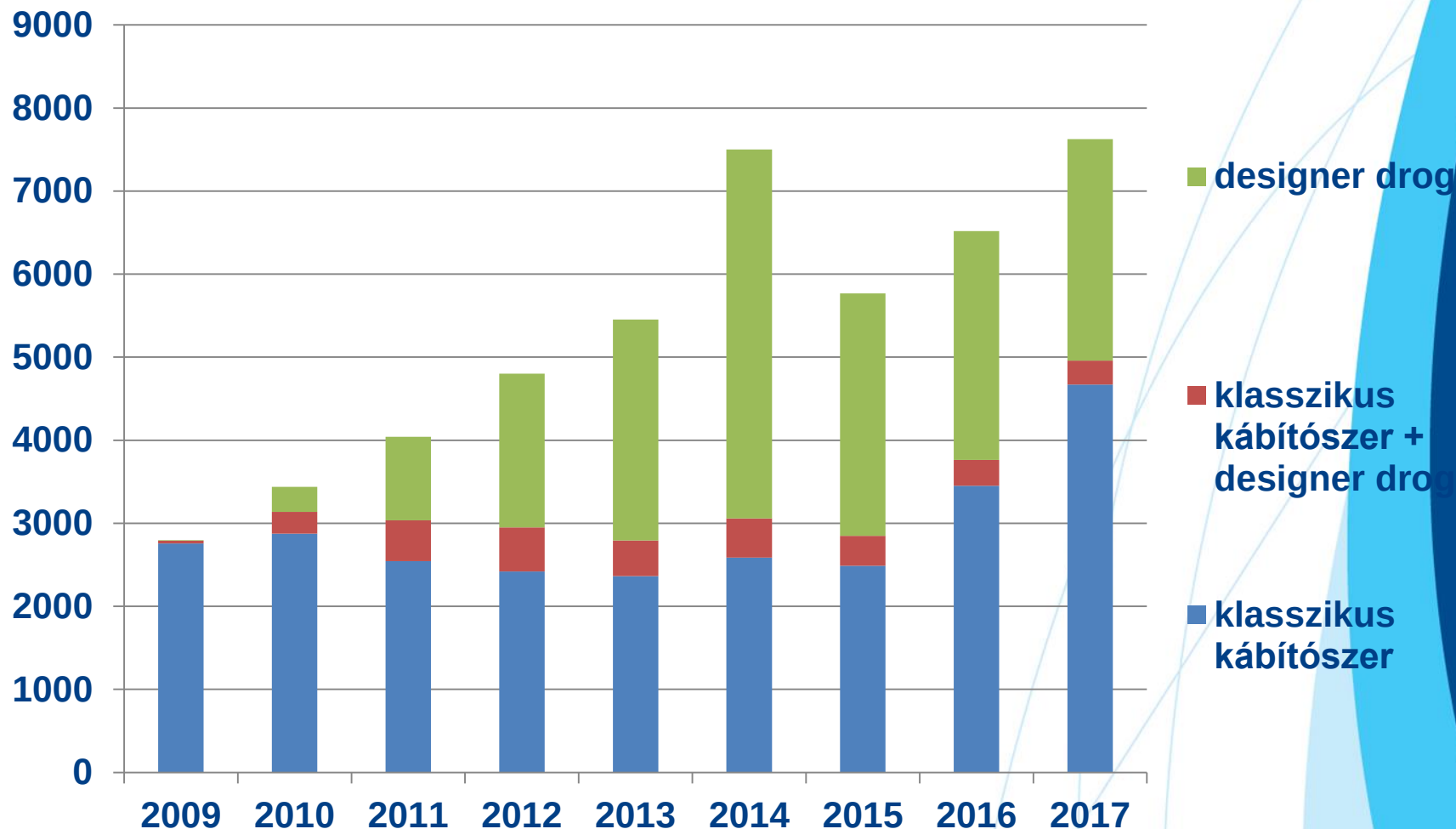
Változatos társadalmi csoportok

Másodlagos szer? Politox mintázatok?

Kannabiszhasználat „füvezés” szociális elfogadottsága?

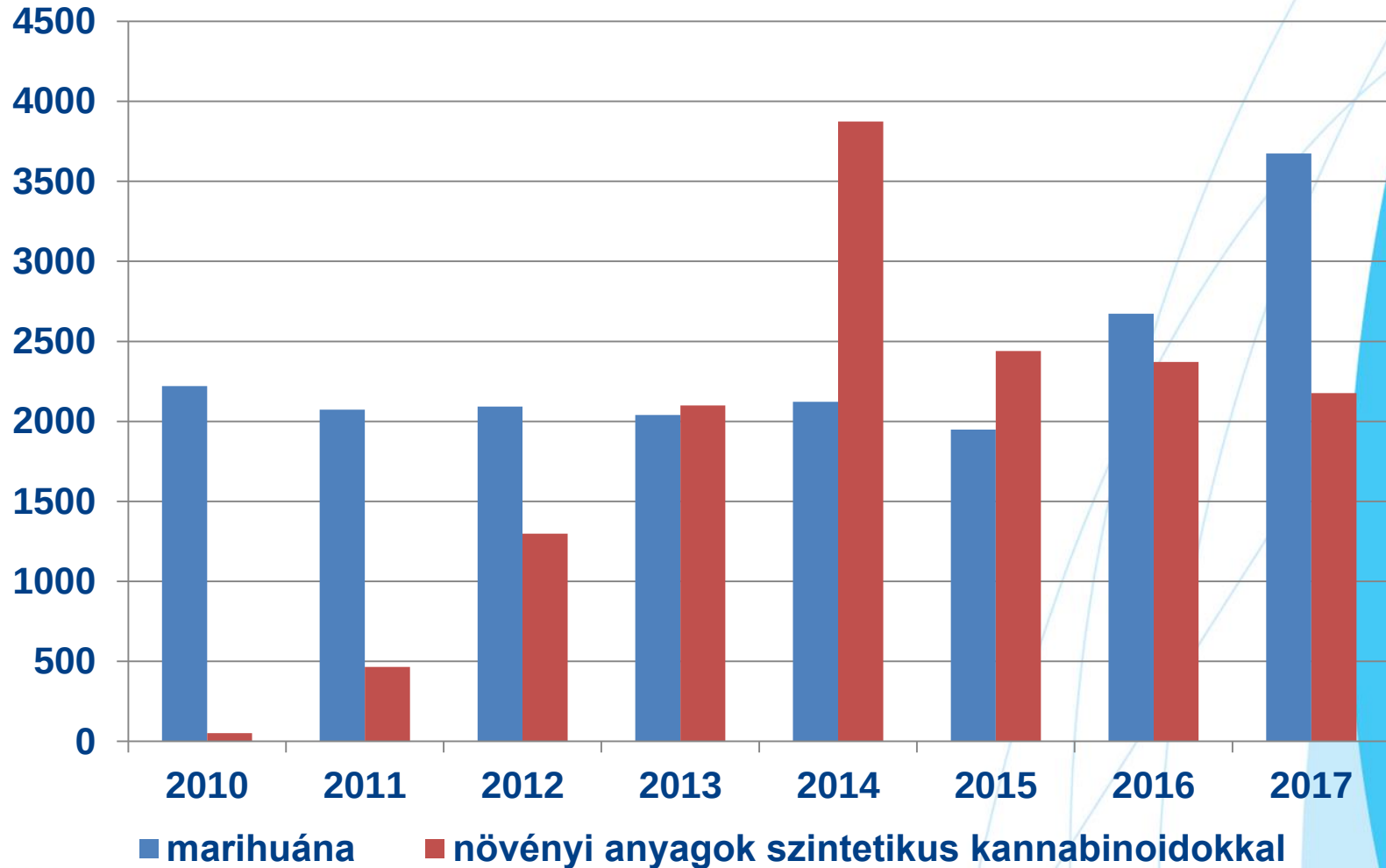
A piac átalakulása

A „klasszikus” és „designer” szerek lefoglalásainak száma, 2009-2017 között

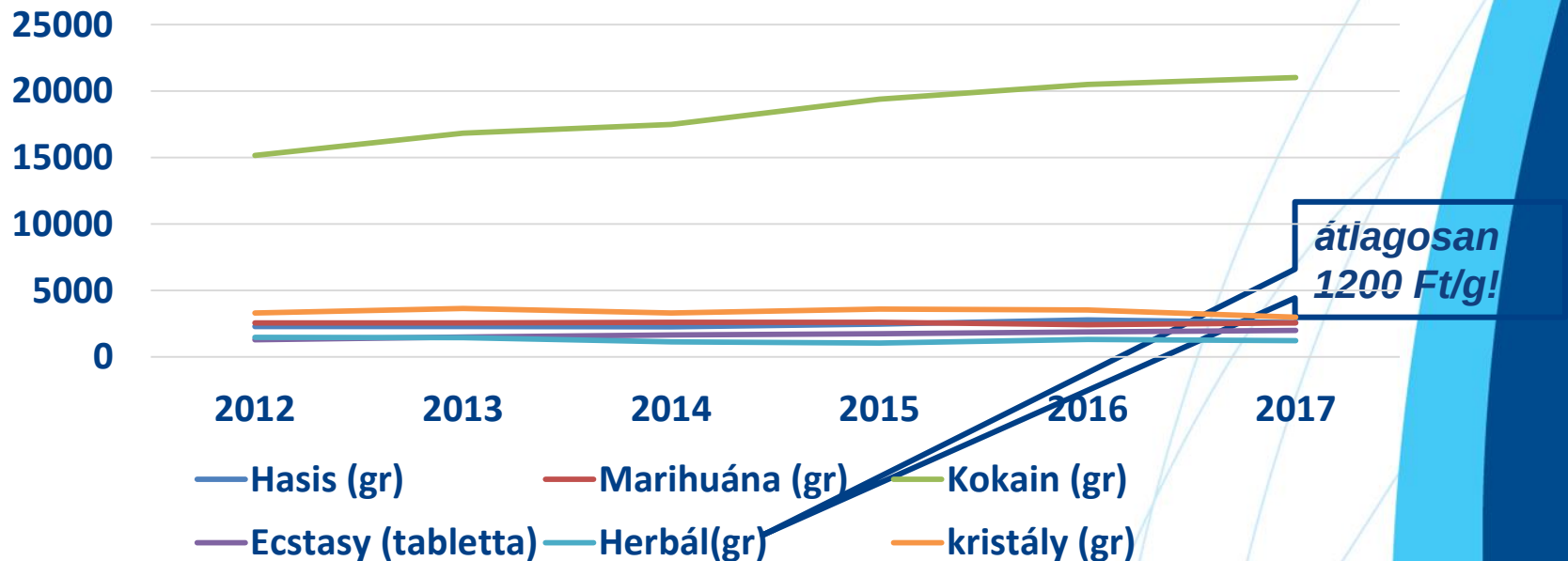
A piac átalakulása

Kannabisz vs. Herbál lefoglalásainak száma, 2010-2017 között

Kábítószer árak

Egyes szerek utcai árai forintban 2012-2017 között

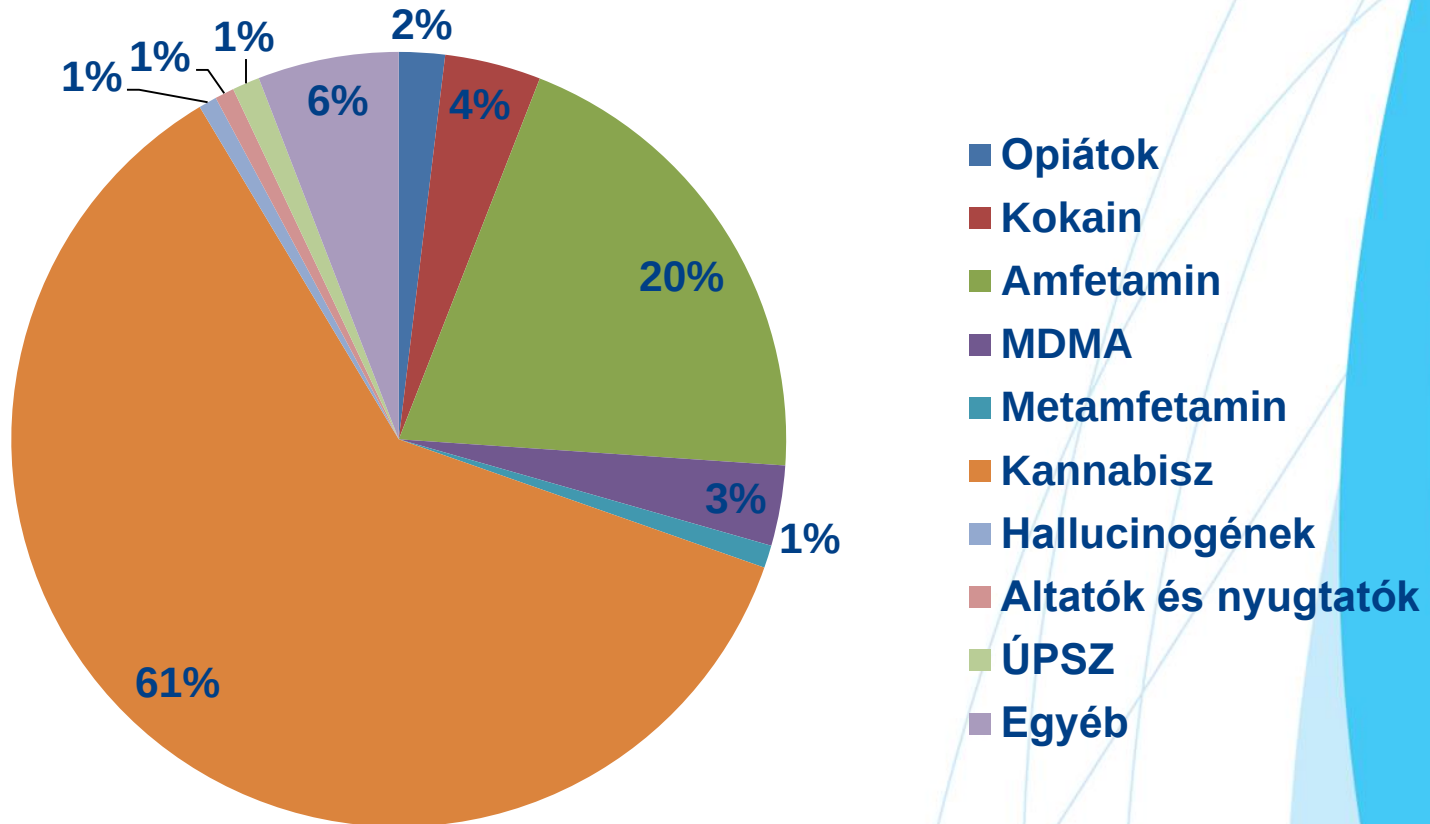

- kokain ára és hatóanyag-tartalma is növekszik
- amfetamin porok hatóanyag-tartalma nőtt, gyakori a 70%-os tisztaságú, gyakorlatilag hígítatlan por
- ecstasy tabletták hatóanyag-tartalma tovább emelkedett (akár 210 mg hatóanyag)
- szintetikus kannabinoidok hatóanyag-tartalma csökkent, 2016-ban a 0,5-6%
- új pszichoaktív anyagok sokszor tisztán, hígítatlanul fordulnak elő („kristály”)

Bűncselekmények

*Ismertté vált kábítószerrel kapcsolatos bűncselekmények (N=6522)
megoszlása szertípus szerint, 2017*

A prekürzokkal elkövetett és a szertípushoz nem köthető esetek nélkül.

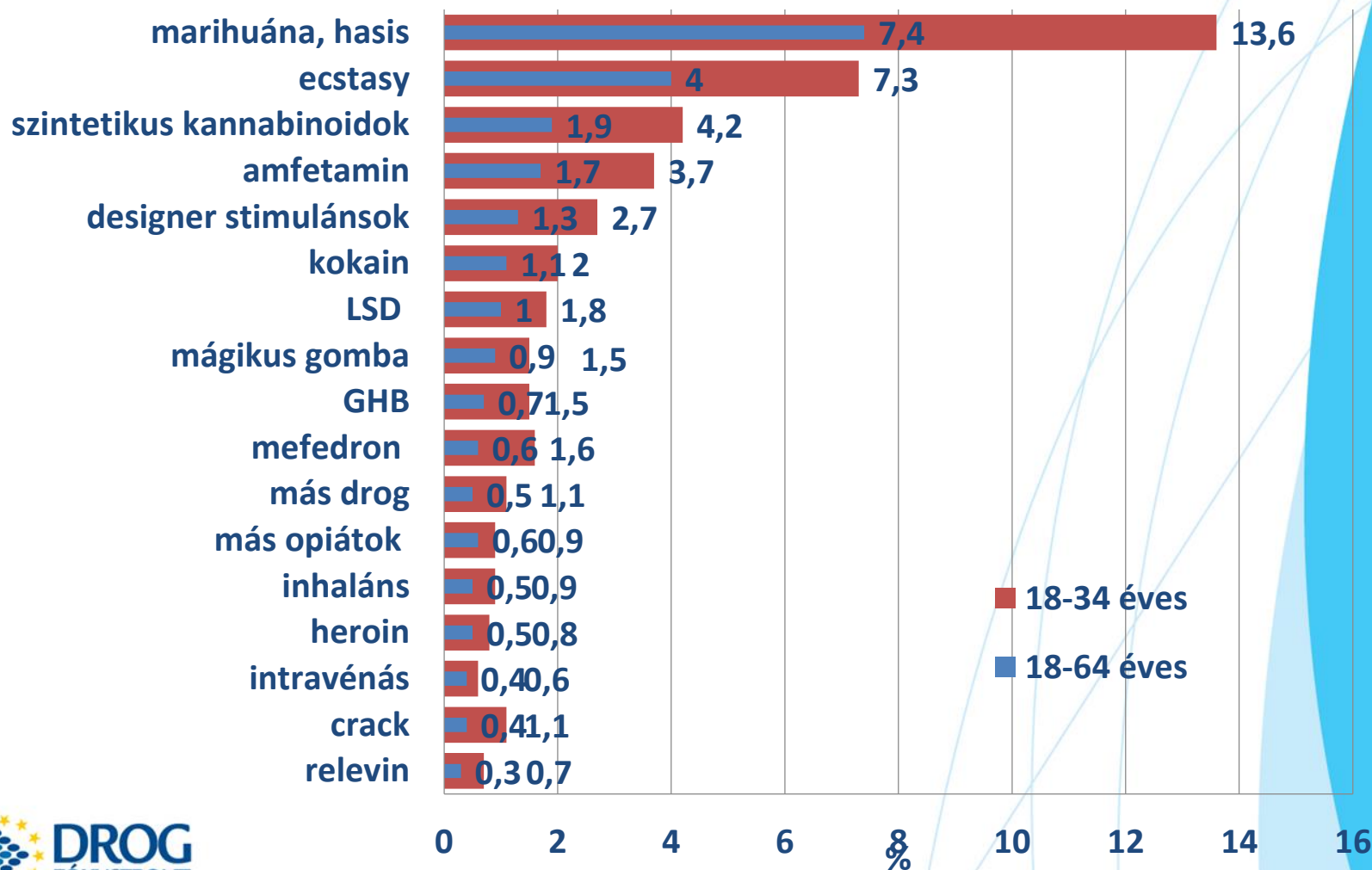
Keresleti oldal

Fontosabb indikátorok:

- **Lakossági felmérések, kipróbálás**
felnőttkorú népesség, iskolások
- **Addiktológiai kezelés-ellátásban lévők**
alacsonyküszöbű, nappali és közösségi ellátás - szociális terület
járó és fekvőbeteg szakellátás, gondozói ellátás – egészségügyi terület
+ mentés és sürgősségi ellátás, pszichiátriai komorbiditás – társszakmák
- **Problémás szerhasználói csoportok**
intravénás szerhasználók, fertőző betegségben szenvedők
kockázatos csoportok, halmozottan hátrányos szociális helyzetben lévők
- **Halálesetek**
túladagolások, közvetett halálesetek, balesetek, erőszakos cselekmények

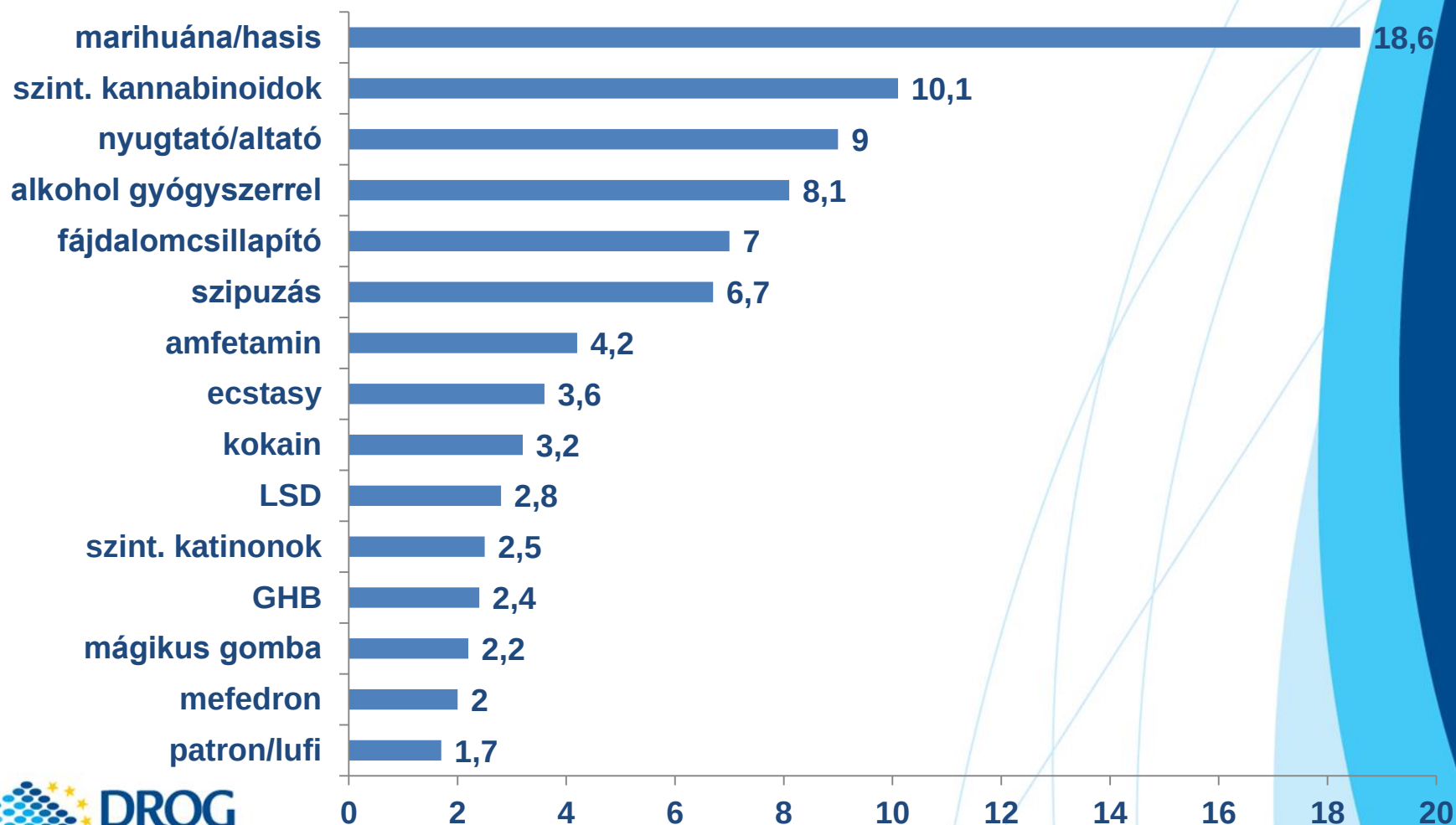
Lakossági adatok

A szerenkénti életprevalencia értékek a 18–64 éves, és a 18–34 éves populációban 2015-ben (%)

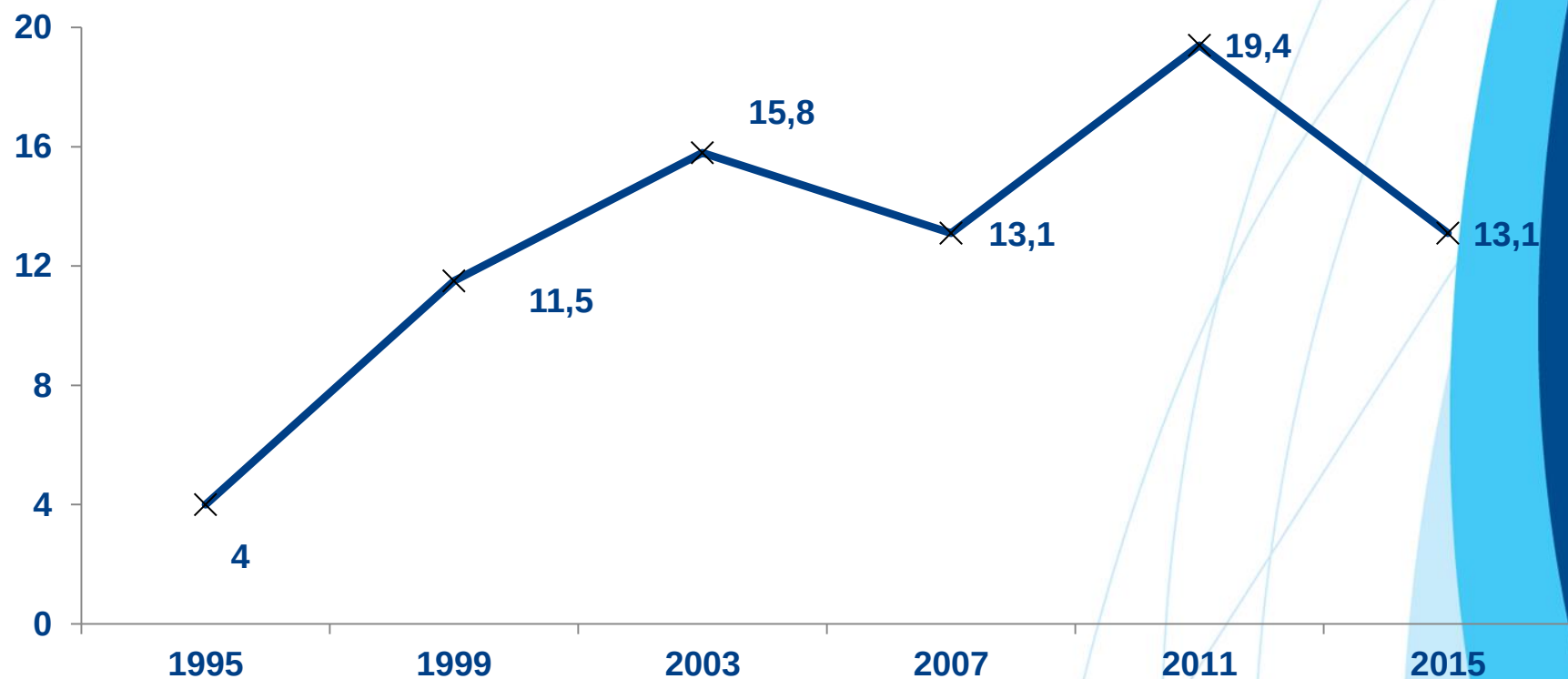
Iskoláskorú népesség

Szerenkénti életprevalencia értékek a 9–10. évfolyamon tanuló diákok körében
2015-ben (%)

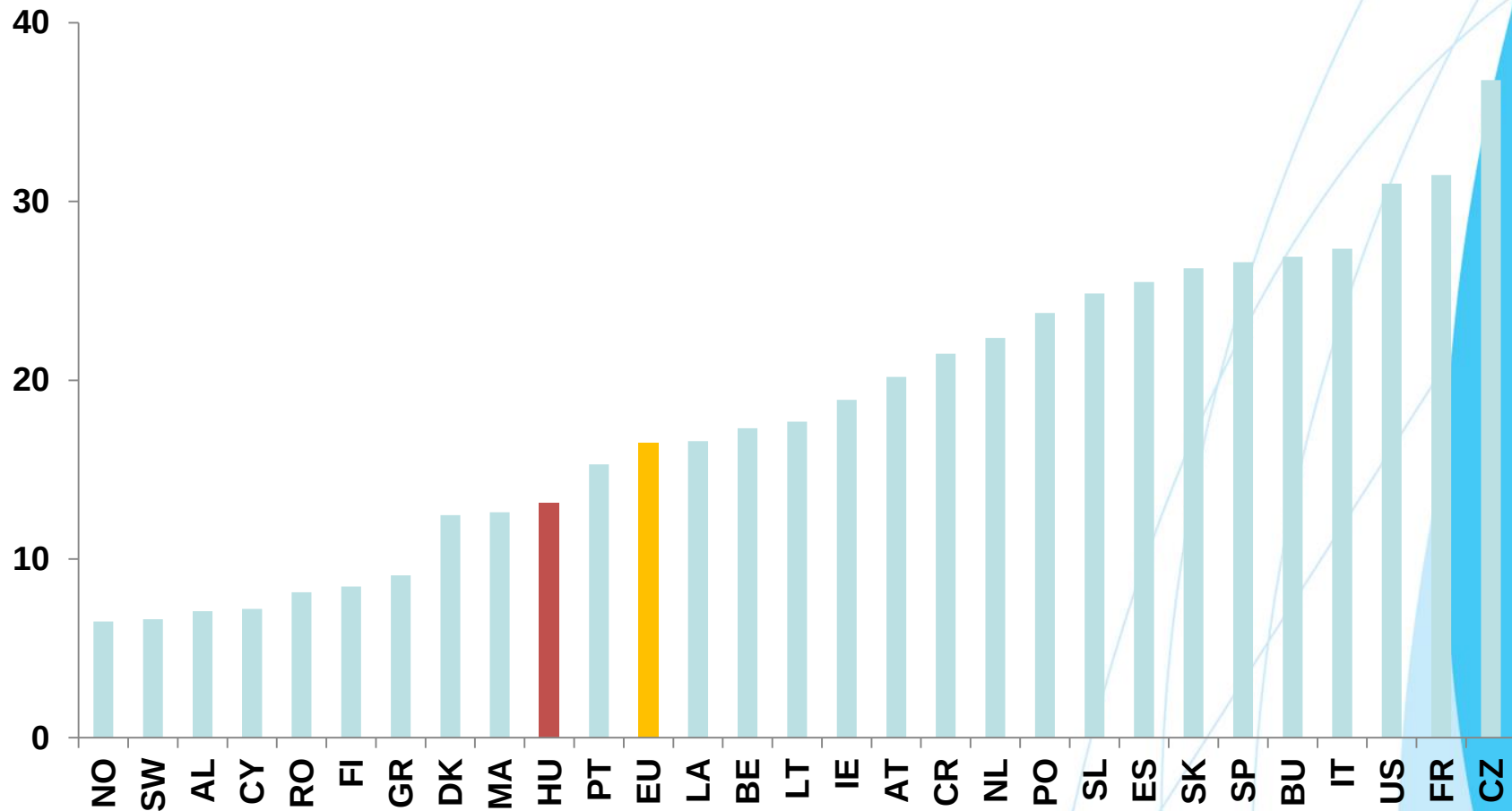
Iskoláskorú népesség

A kannabiszhasználat életprevalencia értékének változása 1995–2015 között a 16 éves tanulók körében (%)

Iskoláskorú népesség

Kannabiszhasználat előfordulása a 16 éves diákok körében egyes európai országokban és az USA-ban 2015-ben (%)

Keresleti oldal

Addiktológiai kezelés-ellátásban lévők

Járó és fekvőbeteg szakellátás

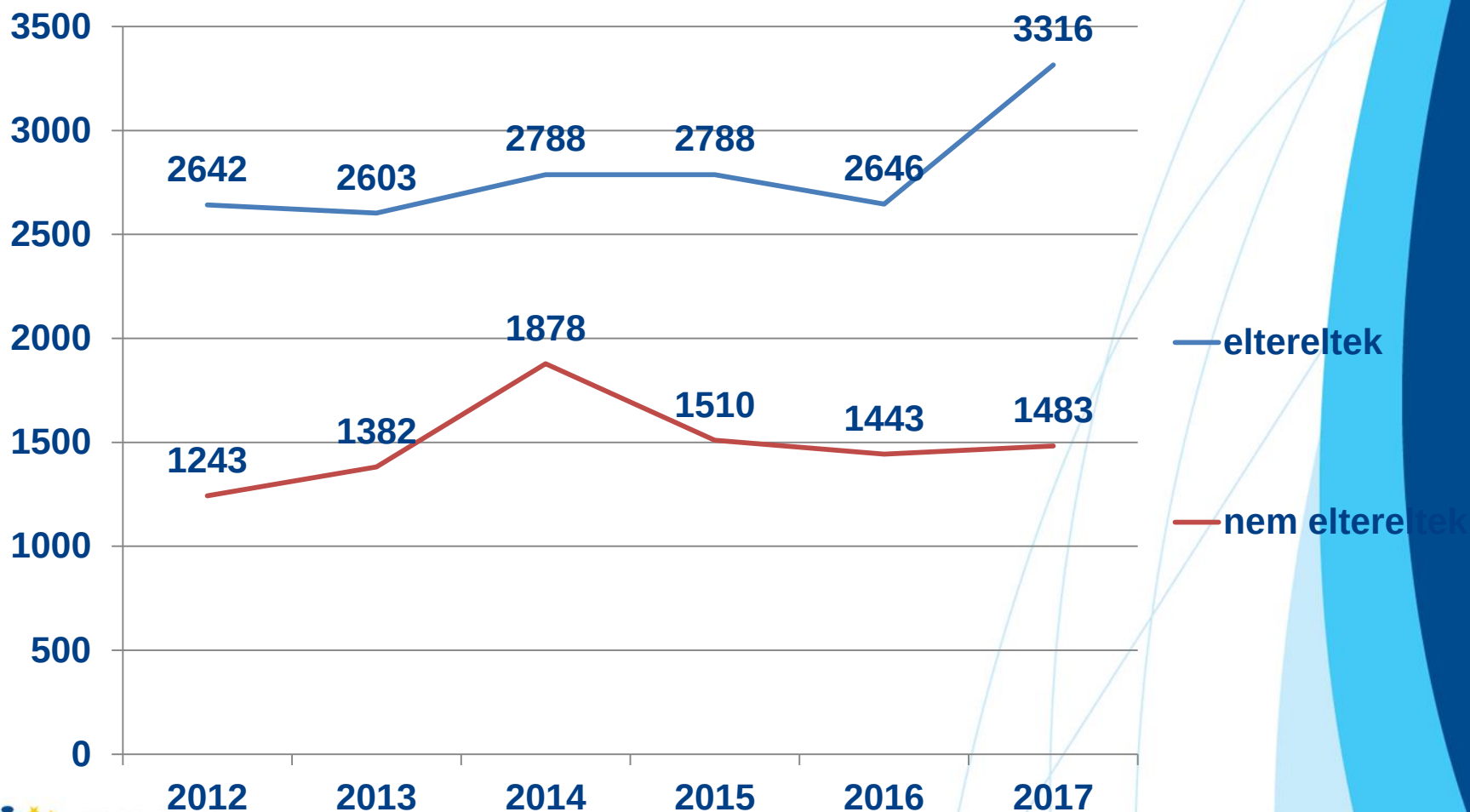
Pszichiátriai és/vagy addiktológiai szakellátás

- Ellátási kapacitások, elterelés
- Ellátórendszer „várakozása”, kezelés-kínálat
- Ellátási lánc, paletta
- Pszichoszociális beavatkozások – gyógyszeres kezelés
- Szociális ellátás határterület

mentés és sürgősségi ellátás?, addiktológiai kezelés, pszichiátriai komorbiditás?

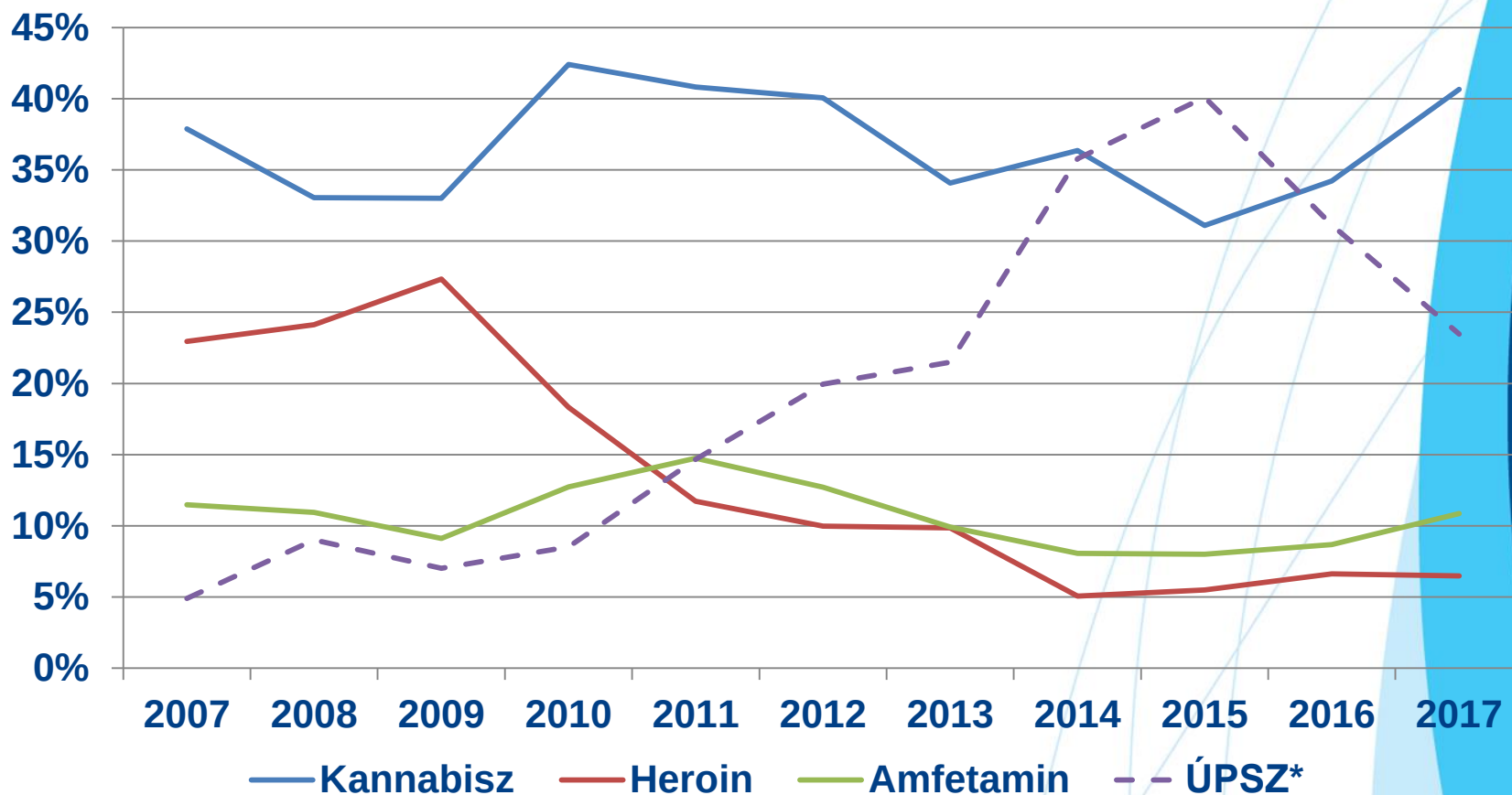
Kezelés

*Kezelésbe lépők számának alakulása a beutalás eredete függvényében,
2012 és 2017 között (fő)*

Kezelés

A kezelési igény alakulása elsődleges szer szerinti bontásban 2007-2017 között (az összes nem elterelt kliens körében, a legfontosabb szerkategóriák arányának feltüntetésével)

Keresleti oldal

Problémás szerhasználói csoportok (összetett problémajelleg)

- Intravénás szerhasználók
- Fertőző betegségben szenvedők
- Pszichiátriai betegséggel küzdők

Kockázatos csoportok (magasabb szerhasználati prevalencia)

- Intézeti fiatalok, bv. fogvatartottak, hajléktalanok, akár katonák
- Szegregátumok lakói

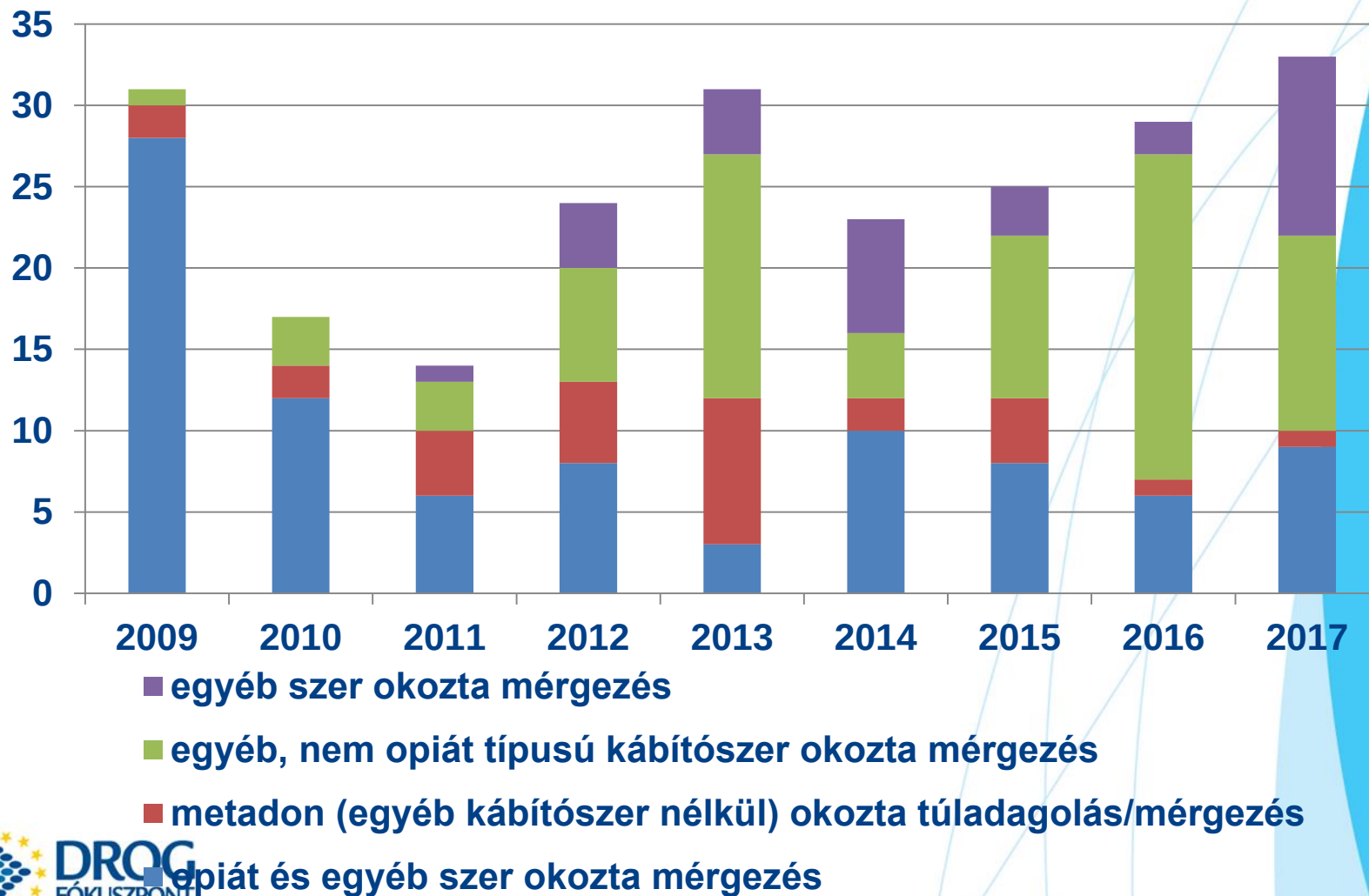
Halálozás

Keverednek definíciók, szóhasználatok, medikális és szociális szempontok!

Kis létszám mellett is lehet jelentős társadalmi költség, közkiadás!

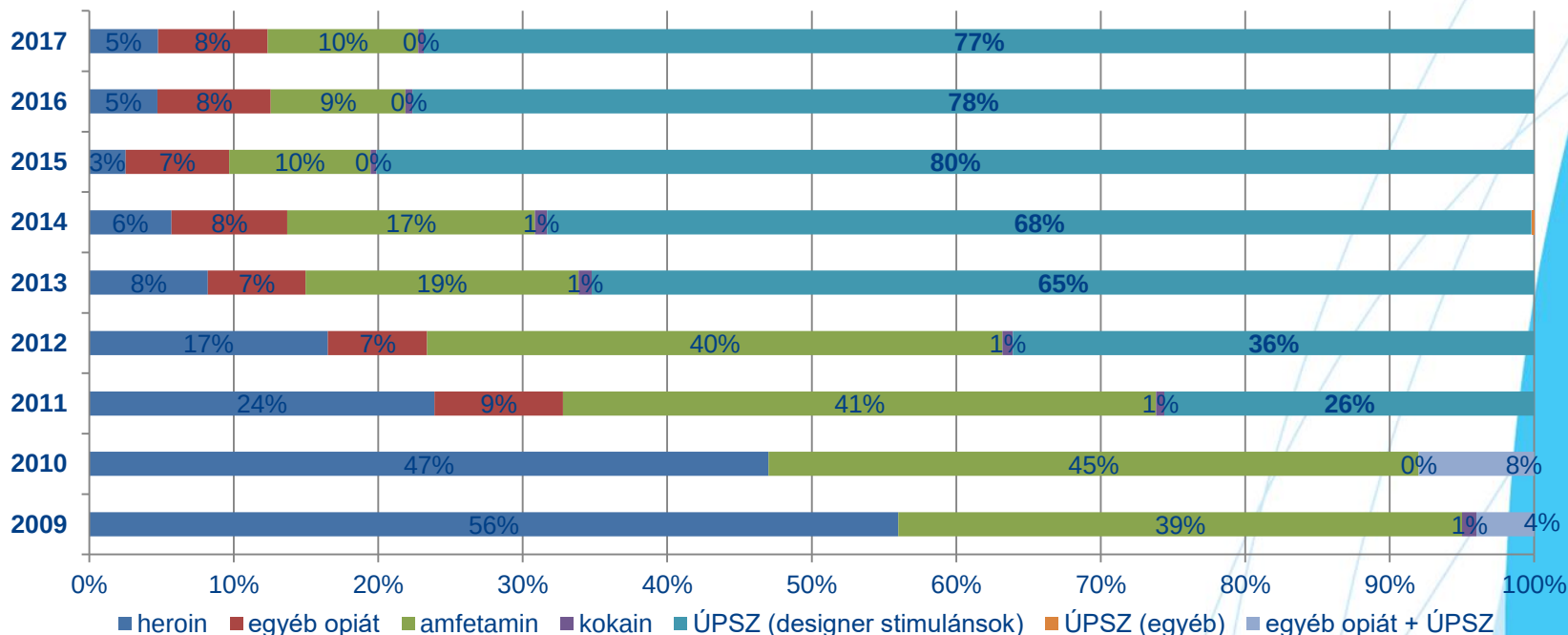
Halálozás

*Kábítószer-fogyasztással összefüggő közvetlen halálesetek alakulása
szertípusok szerint 2009-2017 között (fő)*

Intravénás szerhasználat

A tūcsere programban részt vevő kliensek elsődlegesen injektált szer szerinti megoszlása 2009- 2016* között

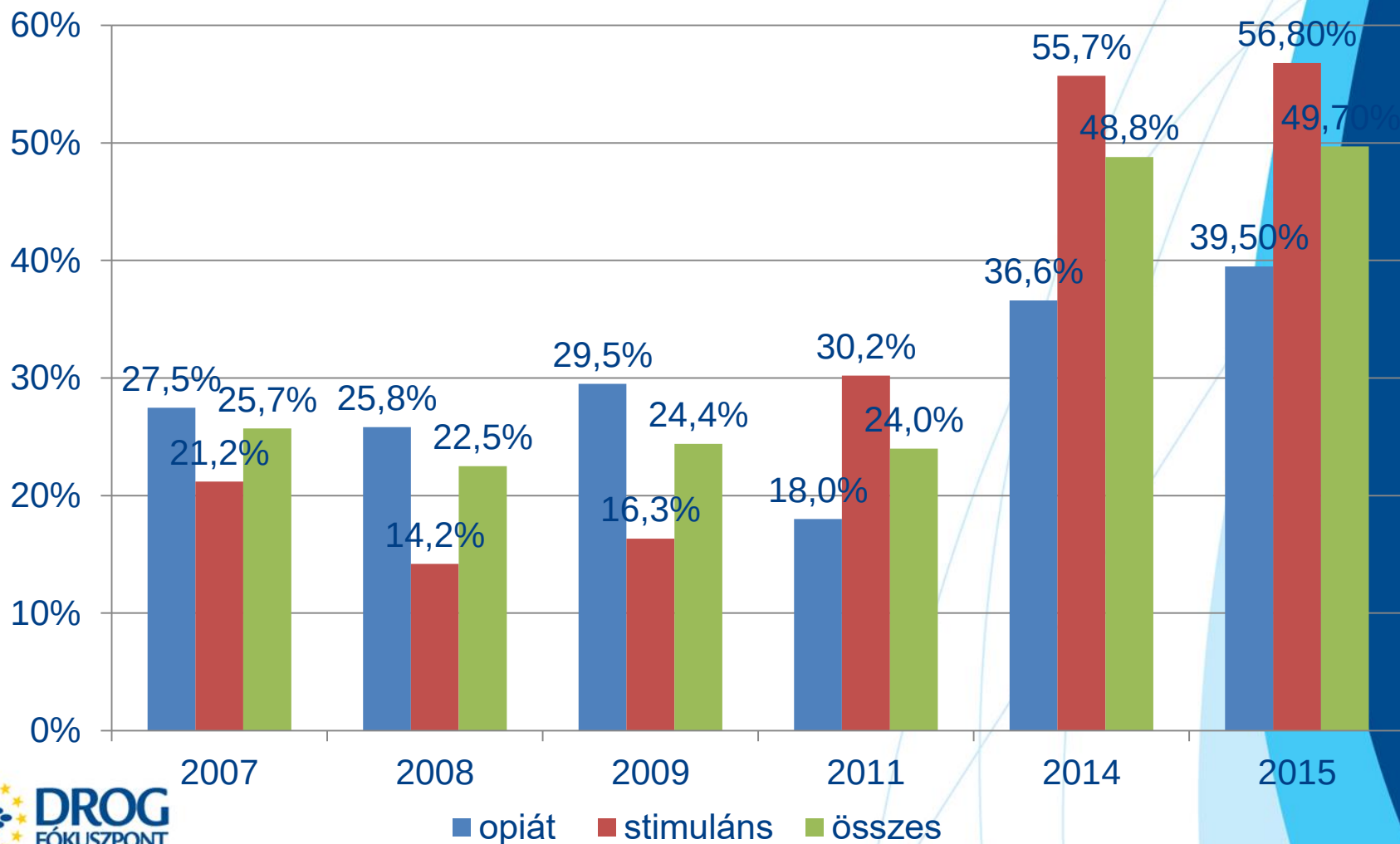

* 2009-ben és 2010-ben az egyéb opiátok és ÚPSZ-ok az „egyéb” kategóriába kerültek rögzítésre. 2016-ban egyebek mellett, a szintetikus kannabinoidokkal összefüggő utcai elnevezések kerültek rögzítésre ebbe a kategóriában.

- designer stimulánsok között a leggyakoribb 2017-ben: kristály, zene ☺
 - egy napon belüli injektálás száma magasabb az ÚPSZ esetében
 - >> fokozottabb veszélyek:
 - gyakoribb fecskendő- és eszközmegosztás, tú gyakoribb ismételt használata
 - >> fokozottabb egészségügyi kockázatok:
- hepatitis fertőzés terjedése, injektálási sérülések, fekélyek

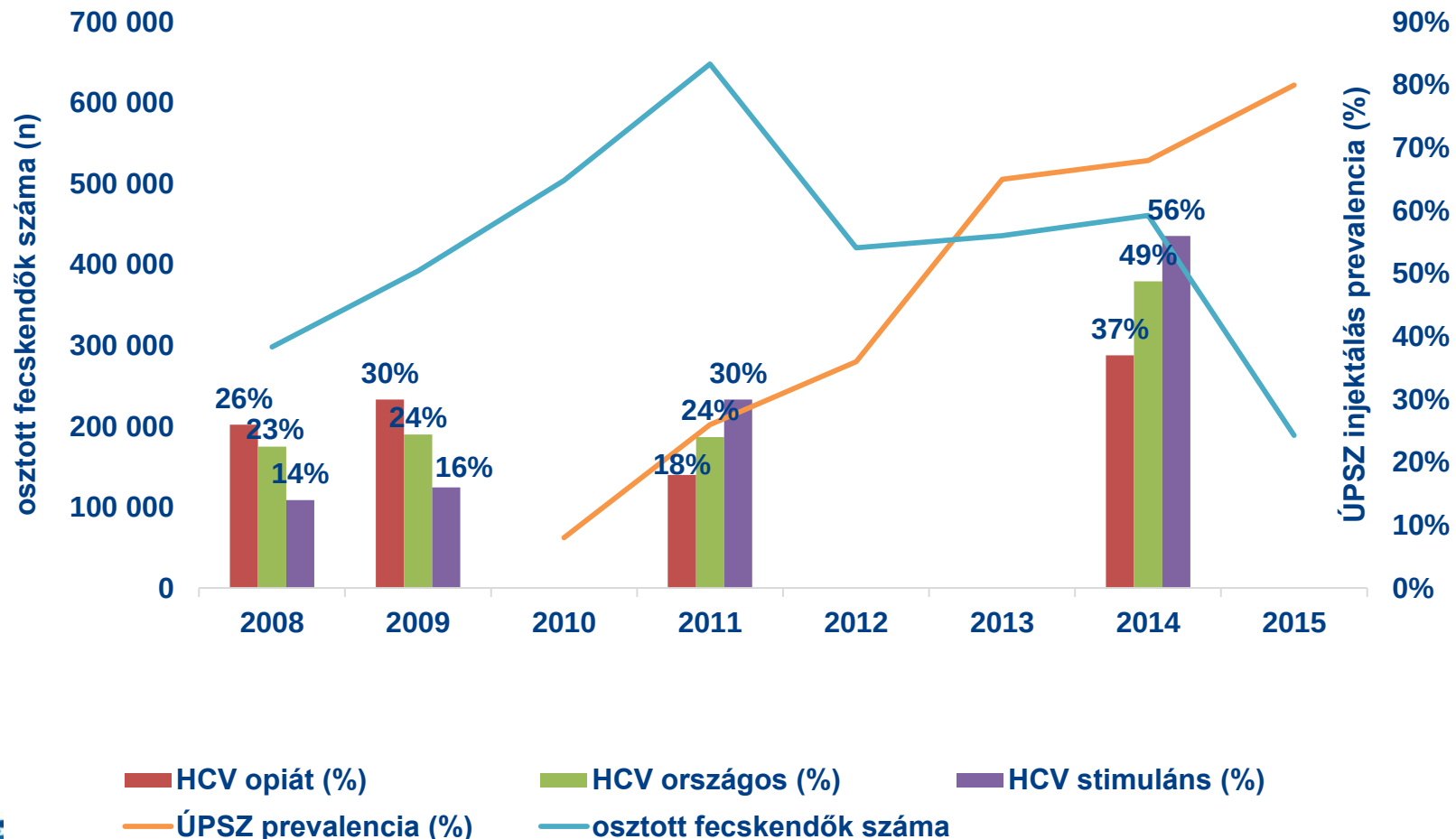
Fertőző betegségek

Az országos HIV/HCV prevalencia vizsgálatban részt vett intravénás szerhasználók HCV fertőzöttsége (%) az elsődlegesen injektált szer típus szerinti bontásban, 2007-2015 között

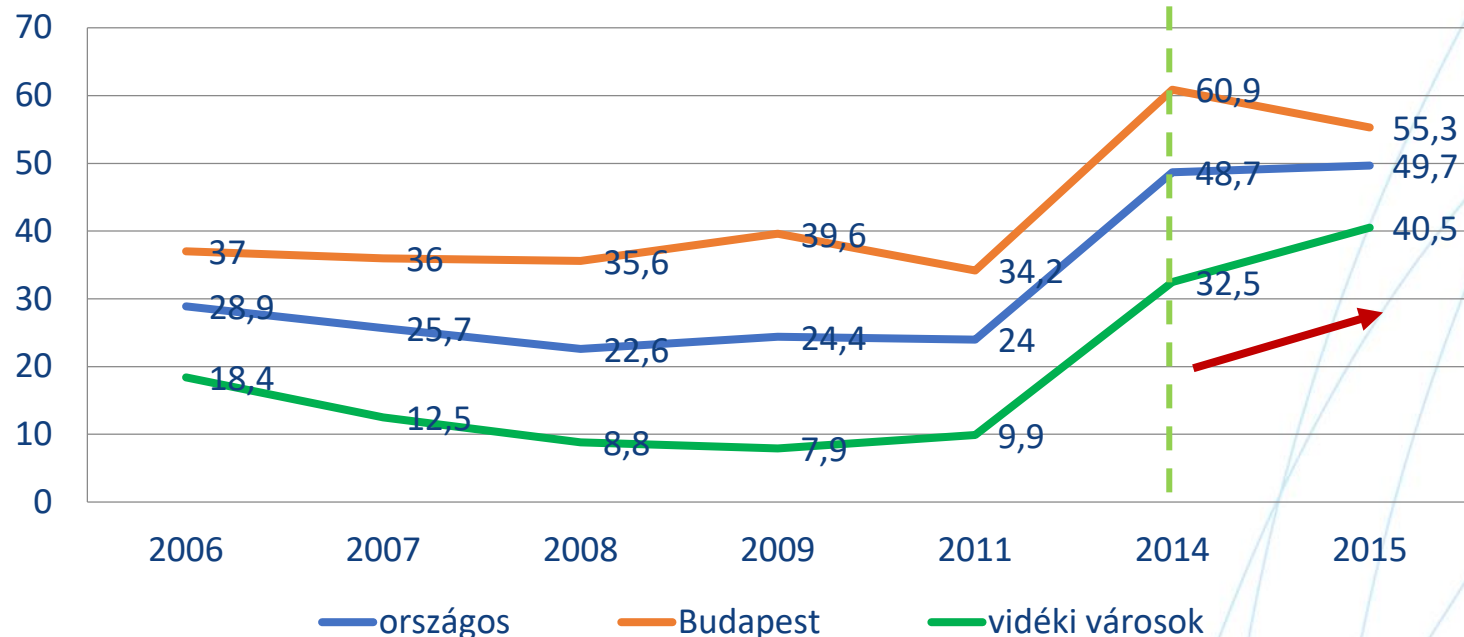
Fertőző betegségek

A fecskendő és eszközmegosztás prevalenciája az elmúlt 4 hétben, elsődlegesen injektált szertípus szerinti megoszlásban az országos HIV/HCV prevalencia vizsgálatban részt vett aktív intravénás szerhasználók körében, 2015-ben

Ártalmak: HCV prevalencia, 2006-2015

HCV prevalencia (%) az országos OEK-es HIV/HBV/HCV prevalencia vizsgálatban részt vett intravénás szerhasználók körében (teljes minta)

2014-2015:

A Kék Pont és a DPA bezárása miatt a budapesti adatok nem összehasonlíthatóak

Vidéken tovább nőtt a HCV prevalencia

Antivirális kezelés

Szakértői becslés!

- Intravénás populáció nagysága: kb. 6700 fő (2015)
(Horváth és Tarján 2016)
 - 60% HCV ellenanyag pozitivitással számolva:
 $6700 \times 60\% = \text{kb. } 4000 \text{ fő HCVab+}$
 - 60% PCR pozitivitással számolva:
 $4000 \times 60\% = \text{kb. } \underline{\text{2400 fő HCV PCR+ hordozó}}$
1. Kérdés: 2015 óta merre tartunk?
 2. Kérdés: antivirális kezelésbe irányítás technikája DAA korszakban
(eredmény átadás, tanácsadás és eset-management, TB jogviszony, szociális státusz, adherencia/compliance, drop-out, pszichiátriai státusz és mellékhatások)
 3. Börtön: kezelés folytonosság, szűrési lehetőség, rendezett TB

<http://ellataskereso.hu>

- Addiktológiai kezelés-ellátás
- Prevenció
- KEF
- Részletes szolgáltatás-kereső
- Prevenciós tevékenység/szintér
- Térképes megjelenítés
- Elérhetőségek
- Aktualizált adatbázis, önbevallás

Ellátáskereső portál

<http://ellataskereso.hu>

Drogprevenció, kezelő és egyéb támogató beavatkozások keresése

Kereső

Segítség a kereséshez

Az alábbi oldalon drogprevenció, illetve a kábítószer-használókat és hozzátartozóikat célzó beavatkozásokat kereshet a Nemzeti Drog Fókuszpont adatbázisából. Az adatbázisról további részleteket, illetve a kereséshez technikai információkat a „Segítség a kereséshez” menüpontban találhat.

Keresés:

Megye:

Szolgáltatás gyorskereső:

— Részletes szolgáltatás-kereső

Kezelés és egyéb beavatkozások:

Prevenció tevékenység/szintér:

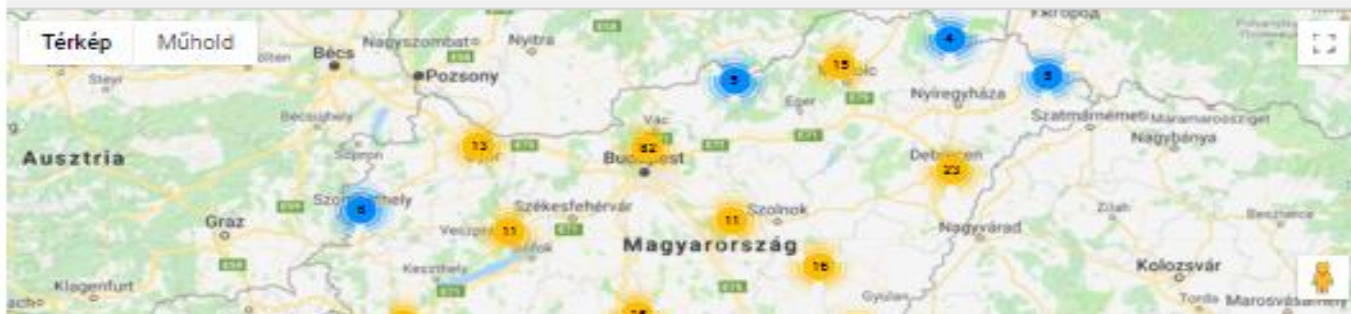
🔍 Keresés

Mégse

📄 Találatok exportálása

Az adatbázisban 262 bejegyzés található

📍 Mutasd a térképen

www.drogfokuszpont.hu

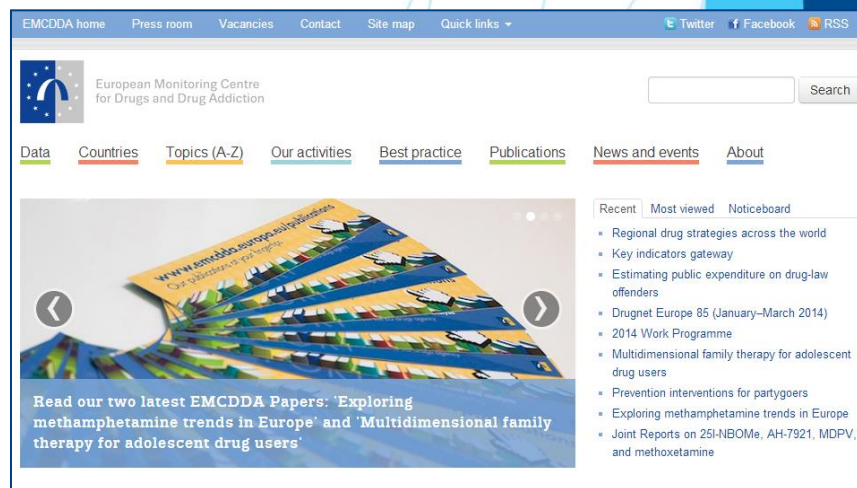
- **Éves jelentés 2019. november 1.**
- Korai jelzőrendszer és egyéb szakterületek – kapcsolódó dokumentumok
- Jogtár
- Tények és számok

www.drogfokuszpont.hu

- **Európai Jelentés 2019. június 6.**
- UPSZ Európában
- EDND adatbázis
- Európai összehasonlító adatok
- Kockázatértékelési riportok

www.emcdda.europa.eu

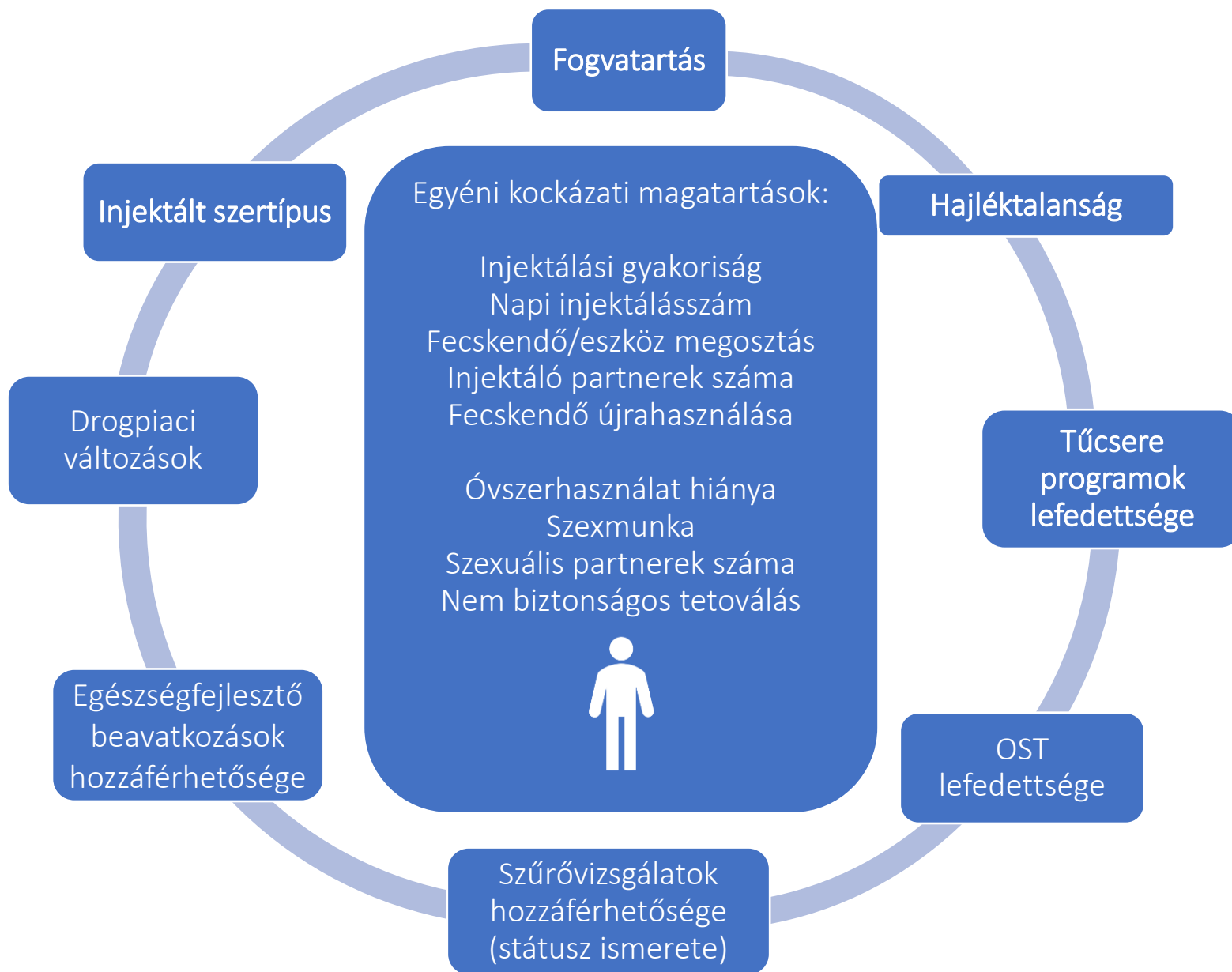

Köszönöm a figyelmet!

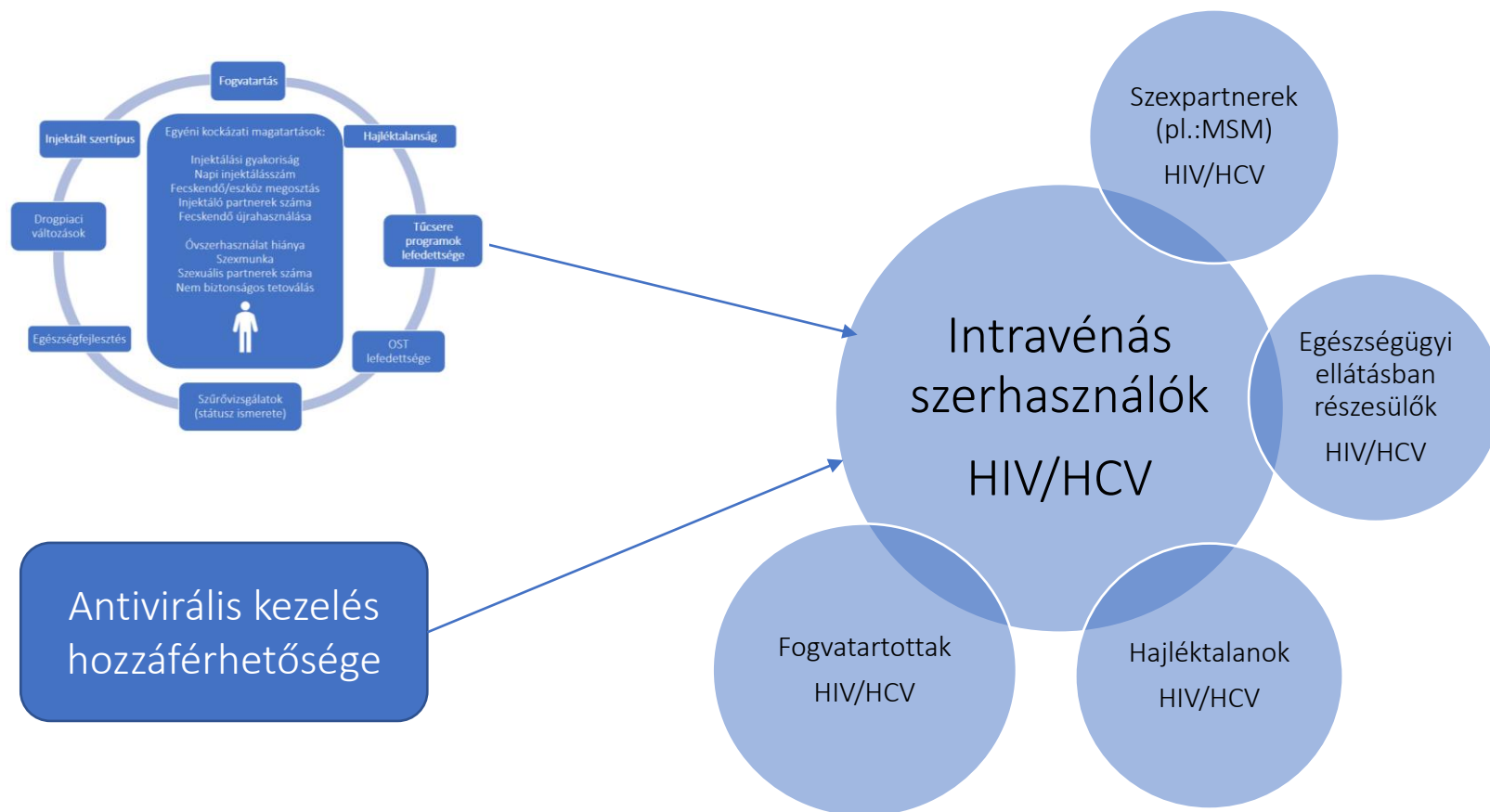
www.drogfokuszpont.hu

www.emcdda.europa.eu

A HIV/HCV fertőzéssel összefüggő kockázati tényezők rendszere

A HIV/HCV fertőzéssel összefüggő kockázati tényezők rendszere

Fertőző betegségek + kockázati tényezők ismerete:

- magyarázza, értelmezi a fertőzöttségi adatokat
- korai jelzőrendszer a fertőzések terjedése tekintetében
- megmutatja a potenciális terjedési útvonalakat
- prevenciók beavatkozások tervezéséhez / értékeléséhez